

‘Wees kritisch als je fysio wil prikken’

Na een tweedaagse cursus mogen fysiotherapeuten in spieren prikken. Maar kunnen ze het dan al? Groningse dry needling-specialisten waarschuwen voor de risico's als kennis en vaardigheden niet in orde zijn.

STEF ALTENA

Je ligt op de behandeltafel, als de fysiotherapeut een paar flinke pijnknopen in de bovenrug ontdekt. Ah, dus daar komt dat stekende gevoel vandaan. Flink los masseren is een mogelijkheid, maar de fysio denkt dat het beter is de *myofasciale triggerpoints* aan te pakken met *dry needling*.

Prima, prik er maar op los. Toch? De fysiotherapeut zal het wel weten – bovendien heeft hij een cursus gevolgd om de spieren met naalden aan te prikken, dus wat kan er misgaan? „Nou, als je het niet goed doet best veel”, zegt Matthijs Luitjes, fysiotherapeut bij Praktijk voor Nek-Schouder- en Armlachten (NSA) in Groningen. Prikken in de bovenrug leidde tussen 2014 en 2021 in Nederland bijvoorbeeld tot veertien klappen. Luitjes: „Niet heel veel, gezien het aantal behandelingen dat elke dag wordt gegeven, maar ook niet niks.”

Luitjes en zijn collega Margriet Eleveld (van dezelfde praktijk) maken zich al jaren hard voor een betere regulering van de veilige en accurate toepassing van dry needling door fysiotherapeuten. Inmiddels biedt zo'n 20 procent van de fysio's dry needling aan, soms na een cursus van een paar dagen.

De lessen die ze gevolgd hebben, moeten goedgekeurd zijn door de beroepsgroep van fysiotherapeuten,

Margriet Eleveld voert een dry needling-behandeling uit. FOTO PETER WASSING

de KNGF. Maar, stelt Eleveld, dat zegt nog niet zoveel. „Om praktische redenen beoordeelt de KNGF de cursussen vanaf papier. Dit geeft onvoldoende inzicht in het kwaliteitsniveau van de aanbieder. Alleen de cursussen volgen is meestal voldoende om dry needling te mogen toepassen in de praktijk.”

Een examen waarin de kennis en vaardigheid worden getoetst, zou een verplicht onderdeel van de cursus moeten zijn, stellen Eleveld en Luitjes. Zelf geven ze ook dry needling-cursussen. Niet van één, maar van drie keer drie dagen met een theorie- en praktijkexamen als afsluiting. Ze noemen het een geweldige behandeling waarmee professio-

Inmiddels biedt zo'n 20 procent van de therapeuten dry needling aan

nals veel patiënten van pijnklachten kunnen afhelpen, maar dan wel op de juiste manier.

Eleveld is al sinds 2009 bezig de beroepsvereniging te overtuigen van meer regulering. Het is eindelijk – deels – gelukt, met de publicatie van een rapport met ‘aanbevelingen voor de veilige toepassing van dry needling’. Het is tot stand gekomen

in samenwerking met het KNGF. Zes auteurs, van wie er vier bij Praktijk NSA werken hebben de aanbevelingen opgesteld. Naast Eleveld en Luitjes zijn dat manueel therapeut Betty Beersma en Herman Leidekker, die fysiotherapeut én bewegingswetenschapper is.

De aanbevelingen zijn bedoeld voor fysio's die dry needling geven en voor doorverwijzers. Voor een groot gedeelte gaan ze over veiligheid en over het goed informeren van de patiënt, voordat hij of zij akkoord gaat met de behandeling.

„Er moet altijd sprake zijn van *informed consent*. We weten dat dit nu helaas nog niet altijd het geval is”, zegt Luitjes.

Even terug naar de patiënt op de behandeltafel. Want ook voor hem of haar hebben fysio's advies. „Stel je behandelaar vragen”, zegt Eleveld. „Wanneer heeft hij of zij de cursus gedaan? Hoe lang duurde die? Hoeveel ervaring is er met de spiergroep waar het om gaat? Vraag ook naar de BIG-registratie.”

Daarnaar is haar, tot Elevelds eigen verbazing, van 1994 tot nu nog maar één keer gevraagd.

„Het is natuurlijk fijn dat patiënten zoveel vertrouwen in behandelaars hebben. Op het punt van dry needling is het echter volledig legitiem om enkele kritische vragen te stellen. Als het goed is, beantwoordt de behandelaar ze met plezier.”